

Други становища на ЕИСК по темата

Прилагане на правилата относно държавната помощ с цел компенсация за извършването на услуги от общ икономически интерес (Решение 2012/21/ЕС и рамка на ЕС)

докладчик: Милена Ангелова

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/application-state-aid-rules-compensating-provision-services-general-economic-interest-decision-201221ue-and-community>

Достъпност на услугите от общ икономически интерес: определение, измерване, предизвикателства, европейски инициативи

докладчик: Raymond Hencks

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/affordability-sgeis-definition-measurement-challenges-european-initiatives>

Рамка за качеството за услугите от общ интерес в Европа

докладчик: Jan Simons

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/quality-framework-services-general-interest-europe>

Други прояви на ЕИСК по темата

10.5.2017 г.

Публично изслушване на тема **Прилагане на правилата относно държавната помощ под формата на компенсация за извършването на услуги от общ икономически интерес**

<https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/application-state-aid-rules-compensating-provision-services-general-economic-interest-sgei>

Допълнителна информация

В ЕИСК работната група „Услуги от общ интерес“ популяризира очакванията на гражданското общество, за да се гарантира, че всеки европейски гражданин има право на достъп до основни и качествени стоки и услуги на достъпни цени.

<https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/permanent-study-group-services-general-interest>

Проучване на ЕИСК „Преглед на докладите на държавите членки за изпълнението на Решението на Европейската комисия относно отпускането на държавна помощ за предоставянето на услуги от общ икономически интерес“

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/review-member-states-reports-implementation-european-commission-decision-provision-state-aid-provision-services-general>

Интергрупа „Общи блага и обществени услуги“ в Европейския парламент

<http://ep-publicservices.eu/en/>

Европейски икономически и социален комитет

ЕИСК призовава Европейската комисия да усъвършенства рамката за държавни помощи за услугите от общ икономически интерес (УОИИ)

Документ за изразяване на позиция – Март 2018 г.

Пакет за услугите от общ икономически интерес

През 2005 г. Комисията прие пакета „Monti-Kroes“, актуализиран през 2011 г. (пакет „Almunia“), с основни правила за финансирането на услуги от общ икономически интерес (УОИИ). Пакетът включва съобщение на Комисията относно „Рамка за качеството за услугите от общ интерес в Европа“ (наричано в настоящия документ „Рамката“), определящо условията за съответствие на УОИИ, и решение на Комисията, което ги освобождава от задължение за уведомяване на схеми, които е по-малко вероятно да нарушават конкуренцията поради ограниченото им финансиране (в член 2, параграф 1, буква а) от Решението годишният праг се определя на 15 милиона евро) или са насочени към дейности, удовлетворяващи социални нужди (т.е. болничните заведения, здравеопазването и дългосрочните грижи, грижите за децата, достъпа до пазара на труда и реинтегрирането в него, социалното жилищно настаняване, грижите за уязвимите групи и тяхното приобщаване, морските връзки към острови, летища и пристанища с малък обем пътници). Комисията заяви своето намерение да направи преглед на този набор от правила пет години след влизането им в сила.

Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) прие становище по собствена инициатива, с цел да допринесе за предстоящия преглед на Комисията, като разгледа подробно опита с изпълнението на пакета за УОИИ. За тази цел Комитетът възложи проучване относно прилагането на правилата за УОИИ по отношение на публичната компенсация („Преглед на докладите на държавите членки за прилагането на Решението на Европейската комисия относно предоставянето на държавна помощ за предоставяне на услуги от общ икономически интерес“).

Проучване на ЕИСК „Преглед на докладите на държавите членки за изпълнението на Решението на Европейската комисия относно отпускането на държавна помощ за предоставянето на услуги от общ икономически интерес“

В проучването се установява, че пакетът „Almunia“ е довел до значителни подобрения по отношение на яснотата и правната сигурност във връзка с предоставянето на УОИИ и държавна помощ. Пакетът е постигнал точния баланс между необходимостта от насърчване и подпомагане на УОИИ и целта за предотвратяване на потенциалните нарушения на конкуренцията. Освобождането от задължението за уведомяване намалява административните разходи и сложността, пред които в противен случай биха били изправени органите, по-специално на регионално и местно равнище. Изискванията за съвместимост са с по-голяма гъвкавост, въпреки че понастоящем ползите могат да бъдат извлечени само на централно равнище. Изпълнението протича гладко със следните предварителни условия:

- възлагането позволява логика, различна от тази на обществените поръчки/концесиите;
- изчисляването на компенсацията позволява подход, различен от този на нетните избегнати разходи; и
- разглеждането на ефективността позволява да се постави акцент върху инициативите за ефективност.

Целта е постепенното съсредоточаване на ресурсите на равнището на ЕС за проверка на случаите на държавна помощ, които пораждат особени опасения по отношение на

конкуренцията. По този начин усилията за подобряване на настоящите правила биха могли да повишат прага, да включат съответните социални УОИИ и да се избегне прекомерната тежест за местните и регионалните власти. Прозрачността би могла да бъде допълнително насърчена, а добрата практика е необходимо да бъде широко призната.

Позицията на Европейския икономически и социален комитет

ЕИСК оценява прилагането на пакета за услугите от общ икономически интерес, който осигурява правна сигурност на доставчиците на обществени услуги. Пакетът постига точния баланс между необходимостта от насърчаване и подпомагане на УОИИ и целта за предотвратяване на потенциалните нарушения на конкуренцията. Въпреки това заинтересованите страни на регионално и на местно равнище, особено държавните доставчици на УОИИ (както личи от проучването на ЕИСК „Преглед на докладите на държавите членки за прилагането на Решението на Европейската комисия относно предоставянето на държавна помощ за доставката на услуги от общ икономически интерес“), изразяват своите опасения относно основни въпроси в настоящите правила, които създават ненужни пречки или липса на правна сигурност, и затова ЕИСК призовава Комисията да предприеме необходимите мерки за подобряване на тези правила и практическото им прилагане, да издаде насоки, да изготви сборник с най-добри практики и, когато е необходимо, да проучи необходимостта от актуализиране и изменение на пакета. ЕИСК изразява своята загриженост относно стесняването на сферата на дейност на УОИИ.

При прегледа на първите две вълни от доклади на държавите членки за изпълнението на пакета за УОИИ ЕИСК отбелязва със загриженост, че те не решават съществения въпрос за

изискванията за съвместимост, който е разгледан задълбочено в Рамката.

ЕИСК отбелязва, че в повечето случаи липсата на сигурност или значителните разходи, свързани с изпълнението на изискванията, създават пречки, които неоснователно възпрепятстват органите да прилагат в пълна степен политиката за УОИИ. Подобни пречки остро засягат регионалните и местните власти, тъй като диалогът между държавите членки и Комисията по случаите на държавна помощ се провежда от централното правителство, докато другите административни равнища нямат пряк достъп до този процес.

Фактът, че на регионално и на местно равнище се съобщават само някои УОИИ (съгласно горепосоченото проучване), показва, че липсата на преки канали с Комисията възпрепятства подходящото финансиране на обществени услуги, което прави съответните власти по-несклонни да използват пълноценно Решението и да премахнат съмненията във връзка с неговото изпълнение.

Препоръки на ЕИСК

ЕИСК призовава Европейската комисия да проучи възможностите за обновяване на Решението и за разширяване на неговото приложно поле, за да се обърне внимание на следните елементи:

- ЕИСК предлага Комисията да премахне прага за освобождаване и да включи всички УОИИ в Решението независимо от сумата на годишната компенсация. Внимателно проучване на настоящото му изпълнение доказва, че това ще намали административните разходи и сложността, пред които биха се изправили властите в противен случай, особено на местно равнище, без по никакъв начин да се нарушава конкуренцията;
- В светлината на пазара на труда и постоянното предизвикателство, свързано с несъответствието между търсените и предлаганите умения, ЕИСК призовава

Комисията да проучи възможността за разширяване на приложното поле на Решението, като признае за допустими услугите, предоставяни с цел повишаване на знанията и квалификациите на хората, с което им се помага да подобрят перспективите си за заетост;

- ЕИСК призовава Комисията да проучи внимателно и евентуално да измени конкретните текстове на Решението, свързани основно със: срока за водене на регистри на цялата информация, необходима за определяне на съвместимостта на предоставената компенсация; поясняване, че срокът на възлаганията не следва да има съществени последици върху подновяването или удължаването им, нито върху допустимостта на доставчиците на услуги, които извършват дейността; установяване на леснодостъпен метод за изчисляване на разумната печалба; предоставяне на допълнителни разяснения при разглеждане на изискването за споделяне на постигнатата увеличена производствена ефективност в рамките на предприятието; осигуряване на по-гъвкав подход към малките преразходи, които не надвишават 10 % от сумата на средната годишна компенсация, при който те се освобождават от актуализиране на параметрите.

ЕИСК счита, че е необходимо допълнително поясняване на условията за съвместимост съгласно Рамката, които са свързани със:

- допълнително уточняване на алтернативните начини за изпълнение на изискването за осигуряване на съответствие с член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), които вече широко се използват в нейната практика;
- избягване на задължителни изисквания, които биха могли да засегнат националните законодателни процедури, създавайки нежелани проблеми;
- надлежно отчитане на новите правни изисквания във връзка с обществените поръчки и концесиите, с цел да се избегнат несъответствия между различните елементи на законодателната рамка на ЕС;

• свързване на предварителната методология с цялостно използване на последващото изчисляване на нетните разходи, освен ако органът не предпочита да определи компенсацията като еднократна сума по време на възлагането;

• приемане и на двата подхода за изчисляване на компенсацията — нетни сумарни разходи и нетни избегнати разходи, и предоставяне на допълнителни насоки за тях в Рамката, тъй като към момента тя почти не съдържа указания как да се установяват съответните съпоставки;

• разграничаване между специални или изключителни права, включващи предимство, печалбата от което следва да бъде взета под внимание при финансирането на задълженията за извършване на обществена услуга, и универсално покритие, което включва неблагоприятно положение за определения доставчик;

• предоставяне на допълнителни разяснения относно изчисленията на рентабилността и на възможност да се използват различни стандарти, а не да се налагат определен стандарт на държавите членки;

• допълнително поясняване на алтернативните начини за изчисляване на тези стимули, чието използване не следва да е обвързващо предвид сложността.